

[Αρχική Σελίδα](#) > ... > [Οικογενειακά Και Κληρονομικά Θέματα](#) > [Ιδιοκτησία Στον Γάμο Και Στο Σύμφωνο Συμβίωσης](#) > [Περιουσιακές Σχέσεις Των Συζύγων](#) > [Latvia](#)

Περιουσιακές σχέσεις των συζύγων

Περιεχόμενο που
παρέχεται από

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Λετονία

1 Υπάρχει στο εν λόγω κράτος μέλος προβλεπόμενο από τον νόμο σύστημα περιουσιακών σχέσεων των συζύγων; Τι προβλέπει;

Στη Λετονία, οι περιουσιακές σχέσεις των συζύγων διέπονται από το τμήμα I («Νομικά συστήματα ρύθμισης των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων»), υποκεφάλαιο 4 («Περιουσιακές σχέσεις των συζύγων»), μέρος πρώτο «Οικογενειακό δίκαιο» του αστικού κώδικα της Λετονίας (Civillikums) και, ειδικότερα, τα άρθρα 89-110 του εν λόγω νόμου.

Κάθε σύζυγος διατηρεί την περιουσία που του ανήκε πριν από τον γάμο, καθώς και την περιουσία που αποκτά κατά τη διάρκεια του γάμου, ως δική του ατομική περιουσία. Κάθε περιουσιακό στοιχείο που αποκτάται κατά τη διάρκεια του γάμου από κοινού από τους συζύγους ή από έναν εξ αυτών χωριστά, αλλά με πόρους αμφότερων των συζύγων ή με τη συνδρομή ενεργειών του έτερου συζύγου, αποτελεί κοινή περιουσία των δύο συζύγων· σε περίπτωση αμφιβολίας, τεκμαίρεται ότι το επίμαχο περιουσιακό στοιχείο ανήκει και στους δύο συζύγους κατά ίσα μέρη.

Κατά τη διάρκεια του γάμου, κάθε σύζυγος έχει το δικαίωμα να διαχειρίζεται και να χρησιμοποιεί όλα τα δικά του περιουσιακά στοιχεία —τόσο τα περιουσιακά στοιχεία που του ανήκαν πριν από τον γάμο, όσο και τα περιουσιακά στοιχεία που απέκτησε κατά τη διάρκεια του γάμου. Οι σύζυγοι διαχειρίζονται και διαθέτουν από κοινού την κοινή συζυγική περιουσία, ωστόσο, βάσει συμφωνίας των δύο συζύγων, η διαχείριση της εν λόγω περιουσίας μπορεί να ανατεθεί σε έναν μόνον από τους συζύγους. Για τη διάθεση της εν λόγω περιουσίας από έναν από τους συζύγους απαιτείται η συναίνεση του έτερου συζύγου.

Η ατομική περιουσία του κάθε συζύγου συνίσταται συγκεκριμένα στα εξής:

1. περιουσιακά στοιχεία που ανήκαν στον σύζυγο πριν από τον γάμο ή περιουσιακά στοιχεία τα οποία οι σύζυγοι όρισαν με σύμβαση ως ατομική περιουσία·
2. αντικείμενα που προορίζονται για προσωπική χρήση ενός μόνο συζύγου ή απαιτούνται για την εκτέλεση ανεξάρτητης εργασίας·
3. περιουσιακά στοιχεία που απέκτησε ένας από τους συζύγους κατά τη διάρκεια του γάμου από χαριστική αιτία·
4. εισοδήματα από την ατομική περιουσία του ενός συζύγου, τα οποία δεν εκχωρούνται για την κάλυψη των αναγκών της οικογένειας και των αναγκών του κοινού νοικοκυριού·
5. περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται σε αντικατάσταση των περιουσιακών στοιχείων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 4 ανωτέρω.

Το βάρος της απόδειξης της αυτοτέλειας ορισμένων συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων φέρει ο σύζυγος που προβάλλει τον σχετικό ισχυρισμό. Το γεγονός ότι συγκεκριμένο ακίνητο αποτελεί ατομικό περιουσιακό στοιχείο του ενός συζύγου καταχωρίζεται στο κτηματολόγιο.

2 Πώς μπορούν οι σύζυγοι να ρυθμίσουν τις περιουσιακές σχέσεις τους; Ποιες είναι οι τυπικές προϋποθέσεις στην περίπτωση αυτή;

Οι σύζυγοι μπορούν να θεμελιώσουν, να τροποποιήσουν ή να καταργήσουν τα περιουσιακά τους δικαιώματα μέσω συμφωνίας για τη ρύθμιση των περιουσιακών τους σχέσεων πριν ή κατά τη διάρκεια του γάμου τους.

Με τη συμφωνία για τη ρύθμιση των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, τα μέρη μπορούν, αντί του προβλεπόμενου στον νόμο συστήματος ρύθμισης των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων (άρθρα 89 επ. του αστικού κώδικα) να εφαρμόσουν την αρχή της περιουσιακής αυτοτέλειας κατά τη διάρκεια του γάμου (άρθρα 117 επ. του αστικού κώδικα) ή να υπαχθούν σε σύστημα καθολικής κοινοκτημοσύνης (άρθρα 124 επ.).

Εάν η συμφωνία για τη ρύθμιση των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων προβλέπει την υπαγωγή σε σύστημα καθολικής κοινοκτημοσύνης, τα περιουσιακά στοιχεία που ανήκαν σε κάθε σύζυγο πριν από τον γάμο και τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν από κάθε σύζυγο κατά τη διάρκεια του γάμου συνενώνονται σε ένα κοινό αδιαίρετο σύνολο το οποίο, κατά τη διάρκεια του γάμου, δεν ανήκει σε κανέναν από τους δύο συζύγους χωριστά. Στη συμφωνία για τη ρύθμιση των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων που προβλέπει την υπαγωγή σε σύστημα καθολικής κοινοκτημοσύνης, οι σύζυγοι συμφωνούν ποιος από αυτούς θα διαχειρίζεται το σύστημα (ο σύζυγος, η σύζυγος ή αμφότεροι από κοινού). Εάν μόνον ένας από τους συζύγους διαχειρίζεται το σύστημα, ο εν λόγω σύζυγος μπορεί, με την επιφύλαξη των περιορισμών που προβλέπονται στο άρθρο 128, να χρησιμοποιεί την περιουσία χωρίς να λογοδοτεί για τη χρήση αυτή και να τη διαθέτει επ' ονόματί του, ενώ υποχρεούται να καλύπτει τα έξοδα της οικογένειας και τα έξοδα του κοινού νοικοκυριού.

Εάν η συμφωνία για τη ρύθμιση των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων κατοχυρώνει την αρχή της περιουσιακής αυτοτέλειας κατά τη διάρκεια του γάμου, κάθε σύζυγος όχι απλώς διατηρεί την περιουσία που του ανήκε πριν από τον γάμο, αλλά μπορεί επίσης να αποκτά περιουσία, να τη χρησιμοποιεί και να τη διαθέτει ατομικά, ανεξάρτητα από τον άλλο σύζυγο.

3 Υπάρχουν περιορισμοί στην ελευθερία καθορισμού των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων;

Κάθε σύζυγος μπορεί να αναθέσει τη διαχείριση της περιουσίας του ή του μεριδίου του στην κοινή συζυγική περιουσία στον έτερο σύζυγο, ο οποίος υποχρεούται να διαφυλάσσει και να προστατεύει την περιουσία αυτή με όλα τα μέσα που έχει στη διάθεσή του. Εάν η κοινή ακίνητη περιουσία των συζύγων έχει καταχωριστεί στο κτηματολόγιο στο όνομα του ενός συζύγου, τεκμαίρεται ότι ο άλλος σύζυγος έχει αναθέσει τη διαχείριση του μεριδίου του στην εν λόγω περιουσία στον έτερο σύζυγο, στο όνομα του οποίου έχει καταχωριστεί.

Ο σύζυγος που διαχειρίζεται κτίρια που ανήκουν στον έτερο σύζυγο πρέπει όχι μόνον να εκτελεί τις αναγκαίες επισκευές, αλλά και να επιφέρει βελτιώσεις, στον βαθμό που το επιτρέπουν τα εισοδήματα από την περιουσία του έτερου συζύγου.

Η ακίνητη περιουσία ενός εκ των συζύγων μπορεί να εκμισθωθεί από τον έτερο σύζυγο για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη και χωρίς η σύμβαση να καταχωριστεί στο κτηματολόγιο. Για να είναι σε θέση ο σύζυγος να διαθέτει τα περιουσιακά στοιχεία του έτερου συζύγου που διαχειρίζεται κατά τρόπο που υπερβαίνει τα συνήθη όρια διαχείρισης, ο εν λόγω σύζυγος πρέπει να λάβει τη συναίνεση του έτερου συζύγου.

Αμφότεροι οι σύζυγοι έχουν την υποχρέωση να καλύπτουν τα έξοδα της οικογένειας και τα έξοδα του κοινού νοικοκυριού από την κοινή συζυγική περιουσία. Εάν η κοινή συζυγική περιουσία δεν επαρκεί για τη συντήρηση της οικογένειας, κάθε σύζυγος μπορεί να απαιτήσει από τον έτερο σύζυγο να συνεισφέρει στα έξοδα της οικογένειας και στα έξοδα του κοινού νοικοκυριού κατά τρόπο ανάλογο προς τη δική του προσωπική οικονομική κατάσταση. Σε περίπτωση χωρισμού, ένας από τους συζύγους μπορεί, εφόσον είναι αναγκαίο, να αξιώσει από τον έτερο σύζυγο πόρους ανάλογους προς την οικονομική κατάστασή του τελευταίου, προκειμένου να εξασφαλίσει το προηγούμενο επίπεδο διαβίωσής του.

Η προίκα της συζύγου που χορηγείται από τους γονείς, συγγενείς ή άλλα πρόσωπα σε περίπτωση γάμου, αποτελεί περιουσία της συζύγου, ακόμη και αν παραχωρείται στον σύζυγο.

Ατομικά περιουσιακά στοιχεία καθενός από τους συζύγους αποτελούν:

1. περιουσιακά στοιχεία που ανήκαν ήδη σε αυτόν πριν από τον γάμο·
2. περιουσιακά στοιχεία που απέκτησε με δωρεά ή κληρονομιά μετά τον γάμο·
3. περιουσιακά στοιχεία που προορίζονται αυστηρά για προσωπική του χρήση·
4. περιουσιακά στοιχεία που είναι αναγκαία για την άσκηση του επαγγέλματός του·
5. περιουσιακά στοιχεία που έλαβε ως αποζημίωση για ζημία, και η σύνταξη που χορηγείται λόγω μερικής ή ολικής απώλειας της ικανότητας προς εργασία·
6. τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται με το τίμημα της μεταβίβασης ή μέσω ανταλλαγής ατομικών περιουσιακών στοιχείων, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό δηλώνεται ρητά στην πράξη αγοράς/ανταλλαγής.

Στην κοινοκτημοσύνη υπάγονται επίσης τα ακόλουθα περιουσιακά στοιχεία:

1. οι καρποί της περιουσίας καθενός από τους συζύγους οι οποίοι έχουν ληφθεί και δεν έχουν αναλωθεί κατά τον χρόνο λύσης της κοινοκτημοσύνης·
2. τα εισοδήματα από τις ατομικές δραστηριότητες καθενός από τους συζύγους, αν δεν έχουν αναλωθεί κατά τον χρόνο λύσης της κοινοκτημοσύνης·
3. οι επιχειρήσεις τις οποίες διαχειρίζονται από κοινού οι σύζυγοι και οι οποίες έχουν συσταθεί μετά τον γάμο.

Η εξουσία διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων της κοινοκτημοσύνης και η εξουσία παράστασης ενώπιον των δικαστηρίων για πράξεις που την αφορούν ανήκουν σε κάθε σύζυγο χωριστά, ενώ οι σύζυγοι ευθύνονται από κοινού για τις πράξεις έκτακτης διαχείρισης.

4 Ποιες είναι οι έννομες συνέπειες του διαζυγίου, του δικαστικού χωρισμού ή της ακύρωσης του γάμου στις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων;

Οι νομικές περιουσιακές σχέσεις μεταξύ συζύγων λύνονται:

1. βάσει συμφωνίας μεταξύ των συζύγων·
2. σε περίπτωση θανάτου ενός εκ των συζύγων·
3. σε περίπτωση διαζυγίου ή στο πλαίσιο υφιστάμενου γάμου —κατόπιν αίτησης ενός εκ των συζύγων, εάν τα χρέη του έτερου συζύγου υπερβαίνουν την αξία της ατομικής του περιουσίας, ή εάν, ως αποτέλεσμα των πράξεών του, υπάρχει κίνδυνος σημαντικής μείωσης ή απώλειας της περιουσίας.

Κατά τη διανομή της κοινής συζυγικής περιουσίας, λαμβάνονται υπόψη όλα τα περιουσιακά στοιχεία που δεν αναγνωρίζονται ως ατομικά περιουσιακά στοιχεία ενός εκ των συζύγων, δηλαδή η κινητή και ακίνητη περιουσία με όλα τα παρακολουθήματά της, καθώς και οι αξιώσεις και οι υποχρεώσεις των συζύγων.

Η κοινή συζυγική περιουσία διανέμεται βάσει των γενικών διατάξεων που διέπουν τις διαδικασίες διανομής περιουσίας (άρθρα 731 επ.).

5 Ποιες είναι οι συνέπειες του θανάτου ενός εκ των συζύγων στις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων;

Σε περίπτωση λύσης των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων λόγω θανάτου ενός εκ των συζύγων, μετά τον διαχωρισμό του μεριδίου του επιζώντος συζύγου, το μερίδιο του θανόντος συζύγου περιέρχεται στους κληρονόμους του.

Ο επιζών σύζυγος κληρονομεί από τον θανόντα ανεξάρτητα από τη μορφή της περιουσιακής σχέσης που ίσχυε μεταξύ των συζύγων κατά τη διάρκεια του γάμου τους.

Ο σύζυγος λαμβάνει το μερίδιο του τέκνου εάν ο αριθμός των τέκνων που έχουν εκφράσει την πρόθεσή τους να κληρονομήσουν είναι μικρότερος από τέσσερα, αλλά λαμβάνει ένα τέταρτο του μεριδίου εάν υπάρχουν τέσσερα ή περισσότερα τέκνα που έχουν εκφράσει την πρόθεσή τους να κληρονομήσουν.

6 Ποια αρχή είναι αρμόδια να αποφαινεται στις υποθέσεις που αφορούν τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων;

Οι αρμόδιες σύμφωνα με τους γενικούς κανόνες δικαστικές αρχές.

7 Ποιες είναι οι συνέπειες των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων στις νομικές σχέσεις μεταξύ συζύγου και τρίτων;

Οι σύζυγοι υπέχουν ευθύνη για τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει από κοινού για την κάλυψη των αναγκών της οικογένειας ή των αναγκών του κοινού νοικοκυριού, μέχρι το ύψος της κοινής περιουσίας τους, και, εάν η κοινή περιουσία δεν επαρκεί, ο καθένας εξ αυτών μέχρι το ύψος της ατομικής του περιουσίας.

Ο σύζυγος υπέχει ευθύνη για τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει ατομικά για την κάλυψη των αναγκών της οικογένειας ή των αναγκών του κοινού νοικοκυριού, μέχρι το ύψος της ατομικής του περιουσίας, εάν η κοινή περιουσία των συζύγων δεν επαρκεί. Ο έτερος σύζυγος υπέχει ευθύνη για τις εν λόγω υποχρεώσεις μέχρι το ύψος της ατομικής του περιουσίας μόνον εφόσον το αντάλλαγμα που εισέπραξε δυνάμει της υποχρέωσης που ανέλαβε χρησιμοποιήθηκε για την κάλυψη των αναγκών της οικογένειας ή των αναγκών του κοινού νοικοκυριού.

Ο σύζυγος υπέχει ευθύνη για τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αδικοπραξία που τέλεσε ο ίδιος, καταρχάς μέχρι το ύψος της ατομικής του περιουσίας και, εάν αυτή δεν επαρκεί, μέχρι το ύψος του μεριδίου του στην κοινή περιουσία των συζύγων.

Ο σύζυγος υπέχει ευθύνη για τις υποχρεώσεις που ανέλαβε για ίδιο λογαριασμό ή χωρίς τη συγκατάθεση του έτερου συζύγου, καταρχάς μέχρι το ύψος της ατομικής του περιουσίας και, εάν αυτή δεν επαρκεί, μέχρι το ύψος του μεριδίου του στην κοινή περιουσία των συζύγων.

Η περιουσία του ενός συζύγου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του έτερου συζύγου. Εάν, όσον αφορά τις οφειλές ενός εκ των συζύγων, κινηθεί διαδικασία είσπραξης σε βάρος της ατομικής περιουσίας του έτερου συζύγου, ο έτερος σύζυγος μπορεί να ζητήσει την απαλλαγή της εν λόγω περιουσίας από τη διαδικασία είσπραξης. Εάν, όσον αφορά τις οφειλές ενός εκ των συζύγων, κινηθεί διαδικασία είσπραξης σε βάρος της κοινής περιουσίας των συζύγων, ο έτερος σύζυγος μπορεί να ζητήσει τη διανομή περιουσίας και την απαλλαγή του μεριδίου του από τη διαδικασία είσπραξης.

Η διανομή των περιουσιακών στοιχείων των συζύγων δεν στερεί από τους πιστωτές των συζύγων τα δικαιώματά τους. Τα δικαιώματα που έχουν αποκτήσει τρίτοι παραμένουν σε ισχύ.

8 Σύντομη περιγραφή της διαδικασίας εκκαθάρισης των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, συμπεριλαμβανομένων του καταμερισμού, της διανομής και της ρευστοποίησης της περιουσίας, στο εν λόγω κράτος μέλος.

Εάν, κατά τη διάρκεια υφιστάμενου γάμου, χωρήσει διανομή της κοινής περιουσίας των συζύγων, στις περιουσιακές τους σχέσεις εφαρμόζονται οι διατάξεις που καθιερώνουν την αρχή της περιουσιακής αυτοτέλειας (άρθρα 117 επ.).

Εάν η συμφωνία για τη ρύθμιση των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων κατοχυρώνει την αρχή της περιουσιακής αυτοτέλειας κατά τη διάρκεια του γάμου, κάθε σύζυγος όχι απλώς διατηρεί την περιουσία που του ανήκε πριν από τον γάμο, αλλά μπορεί επίσης να αποκτά περιουσία, να τη χρησιμοποιεί και να τη διαθέτει ατομικά, ανεξάρτητα από τον άλλο σύζυγο.

9 Ποια είναι η διαδικασία και τα έγγραφα ή οι πληροφορίες που

απαιτούνται κατά κανόνα για την καταχώριση ακίνητης περιουσίας;

Προκειμένου οι συμφωνίες για τη ρύθμιση των περιουσιακές σχέσεις των συζύγων να έχουν δεσμευτική ισχύ έναντι τρίτων, πρέπει να καταχωριστούν στο μητρώο περιουσιακών σχέσεων των συζύγων και, στην περίπτωση ακίνητων περιουσιακών στοιχείων, και στο κτηματολόγιο.

Το βάρος της απόδειξης της αυτοτέλειας ορισμένων συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων φέρει ο σύζυγος που προβάλλει τον σχετικό ισχυρισμό. Το γεγονός ότι συγκεκριμένο ακίνητο αποτελεί ατομικό περιουσιακό στοιχείο του ενός συζύγου καταχωρίζεται στο κτηματολόγιο.

Το γεγονός ότι ένα ακίνητο υπάγεται σε καθεστώς κοινοκτημοσύνης καταχωρίζεται στο κτηματολόγιο. Καθένας από τους συζύγους μπορεί να ζητήσει την καταχώριση στο κτηματολόγιο των δικαιωμάτων επί ακινήτων που περιλαμβάνονται στο καθεστώς κοινοκτημοσύνης, στο όνομα αμφοτέρων των συζύγων.

Εάν, κατά τη διάρκεια υφιστάμενου γάμου, χωρήσει διανομή της κοινής περιουσίας των συζύγων, στις περιουσιακές τους σχέσεις εφαρμόζονται οι διατάξεις που καθιερώνουν την αρχή της περιουσιακής αυτοτέλειας. Οι συμβάσεις και οι δικαστικές αποφάσεις αποκτούν δεσμευτική ισχύ έναντι τρίτων μετά την καταχώρισή τους στο μητρώο περιουσιακών σχέσεων των συζύγων ή, στην περίπτωση ακίνητης περιουσίας, μετά την καταχώρισή τους στο κτηματολόγιο.

Αποσπάσματα των αρχείων του μητρώου περιουσιακών σχέσεων των συζύγων δημοσιεύονται αμελλητί στην Επίσημη Εφημερίδα, και οι ανακοινώσεις σχετικά με την ακίνητη περιουσία κοινοποιούνται στο κτηματολόγιο προκειμένου να καταχωριστούν σε αυτό.

■ Τελευταία επικαιροποίηση: 25/06/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα